

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 14 Mart 2019
Sayı : 632

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ektedir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Ay. Saliha Sıra Kaşgı Sütü
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Tarih :	19 Nisan 2019
	Esas No: 2/1755

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BÖLÜMÜ
14 Mart 2019
Numara:

TBMM
GELEN EVRAK
14 Mart 2019
No: 443154
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE:

Çalışanların hakları kağıt üzerinde her ne kadar kanunlarla koruma altına alınsa dahi uygulamada çalışanların işverenlere karşı güçsüz ve edilgen bir durumda kalarak, haklarını kullanamadıkları bir gerçektir.

Hakların kullanımı açısından, işçi ve işveren arasındaki hukuki ve manevi uçurumun en fazla olduğu sektörlerin başında, aslında hepimizin gözünün önünde olan - bu kadar göz önünde olmasın rağmen - çoğu kişinin pek dikkatini çekmeyen sinema sektörü gelmektedir. Keyifle izlediğimiz eserleri üreten, bu sektörde çalışan emekçilerin çok ciddi sorunları bulunmaktadır.

Bu sorunların en başında, bu eserleri üreten insanların 4/A üzerinden sigortalanmaları ve aldıkları ücret üzerinden primlerinin işverenleri tarafından yatırılması gerekirken bunun çeşitli gerekçelerle yapılmaması ve bu yönüyle bir anlamda 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun arkadan dolaşılması gelmektedir.

Masumane veya istisnai olarak görülemeyecek olan bu durum, sektörde yayılma etkisi yaratarak, ön görülen ve görülemeyen başka sorunlara da neden olmaktadır. Bunlardan bir tanesi, bu yolla sinema emekçilerinin, sendikal örgütlenmelerinin de önünün kesilmesidir. Şöyle ki; zaten sigortasız olarak çalıştırılan söz konusu kişilerin, 4/A üzerinden yapılması gereken sigortaları yapılmadığı gibi, sendikaya üye olmak için, e-devlet kapısından üyelik şartı arandığı için sendikal örgütlenmeleri de mümkün olmamaktadır.

Detayları yukarıda belirtildiği üzere, 4/A üzerinden hizmet akdi gereği sigortalanmaları gerekirken, yapımcılar bu yükümlülüğü yerine getirmemekte, yerine getirmeme gerekçesi olarak da getirildiği takdirde oyuncuların telif haklarını alamayacakları gibi temelsiz bir gerekçeyi ileri sürmektedirler.

5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 80. Maddesine göre; oyuncular, sinema eserlerinde görev alan icracı sanatçılardır. Bütün dünyada da işin mahiyeti gereği oyuncuların telif hakları garanti altındadır. ABD'deki "work made for hire", yani "adam tut, eser oluştur, sahibi ol" şeklinde tercüme edilebilecek mantığa göre bile bu şekildedir.

Tüm bu gerekçelerle, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 18. Maddesinde yapılacak değişiklikle, 5510 sayılı kanun hükümlerinin sağlıklı şekilde uygulanabilmesi ve işçi durumundaki oyuncuların, işverenleri durumundaki yapımcılara karşı, devlet eliyle korunabilmesi amacıyla ilgili kanunda açıklayıcı bir düzenleme yapılması, hükmün daha açık hale getirilerek, işçi aleyhine yorumlanan bu olumsuz durumun ortadan kaldırılması zaruri görünmektedir.

MADDE GEREKCELERİ:

MADDE 1- Yapılan düzenlemeyle, işçi durumundaki oyuncuların, işverenleri durumundaki yapımcılara karşı, devlet eliyle korunabilmesi amacıyla ilgili kanunda açıklayıcı bir düzenleme yapılması öngörülmüştür.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

5846 SAYILI FİKİR VE SANAT ESERLERİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 05/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'nun 18. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 18 – Mali hakları kullanma yetkisi münhasıran eser sahibine aittir.

Aralarındaki özel sözleşmeden veya sinema eserlerinde icracı sanatçı yapımcı ilişkisinde olduğu gibi işin mahiyetinden aksi anlaşılmadıkça; memur, hizmetli ve işçilerin işlerini görürken meydana getirdikleri eserler üzerindeki haklar bunları çalıştıran veya tayin edenlerce kullanılır. Tüzel kişilerin uzuvları hakkında da bu kural uygulanır.

Bir eserin yapımcısı veya yayımcısı, ancak eserin sahibi ile yapacağı sözleşmeye göre mali hakları kullanabilir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

